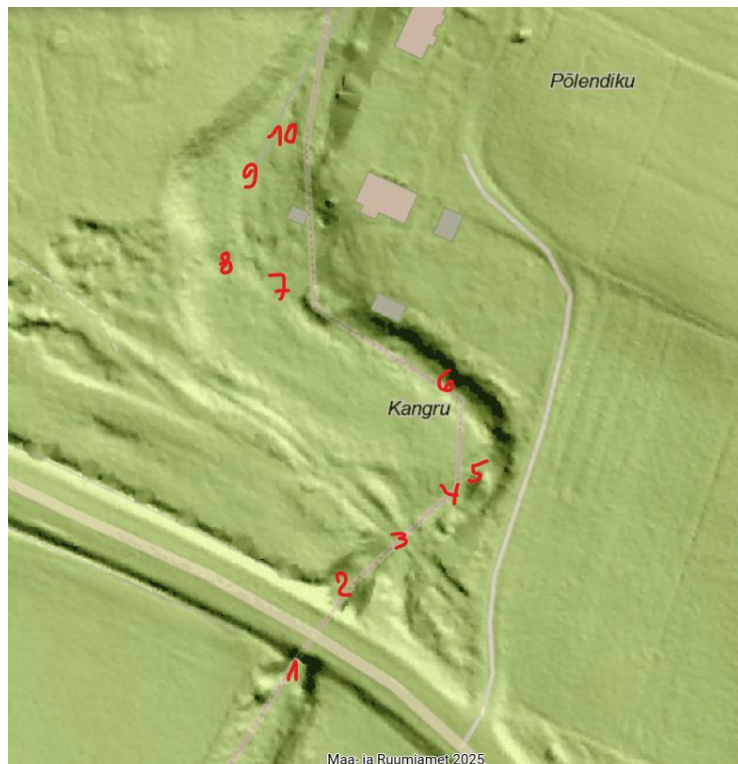

Kuie jõe (VEE1091401) lähte vaatlus jaanuaris 2025

Vaatluse aeg 19.01.25. Vaatleja Marko Vainu

1. Teest lõuna pool oli suur selgeveeline veesilm, mis ulatus üle truubi alumise serva, aga vesi seisis:

2. Veesilm jätkus ka teest põhja pool, aga ei voolanud. Vett oli üle poole meetri. Elektrijuhtivus oli 578 $\mu\text{S}/\text{cm}$, temp 4,5°C.

3. Orust läbisõidukoht oli sisuliselt kuiv. Väikesed, madalad lombid olid peal, aga truubi juures olevast veesilmast ei lasknud läbisõidukohta kuhjunud pinnas veel välja voolata:

4. Tosinkonna meetri pikkune ja poole meetri sügavune veesilm, mille põhjas olid vahtralehed. Veesilm algas läbisõidukoha valli jalamilt. Sealt nirises ka kuni 0,1 l/s vett veesilma. Seega miski väike kogus vett pressis ilmselt läbisõidukoha vallist läbi. Veesilma kirdeosas oli sügavam lohk, aga ka selle põhi oli lehtedega kaetud:

5. Keset voolusängi kasvab puu ning selle taha on tekkinud okstest ja lehtedest 30 cm kõrgune pais, mis hoiab üleval punktis 4 olevat veesilma. Paisust voolas mitu l/s vett läbi ning algas vooluveekogu. Kuna lõuna poolt sellesse veesilma ligilähedaseltki sarnast veekogust sisse ei voolanud, pidi vesi maapinnale väljuma punktis 4 oleva järviku põhjas. Seega on tegemist ajutise allikaga, mis oli vaatluse ajal Kuie jõe lähteks. Paisust läbi voolava vee elektrijuhtivus oli $590\mu\text{S}/\text{cm}$, temp $7,5^{\circ}\text{C}$. Temperatuur oli kolm kraadi kõrgem kui vaatluspunktis 2. See viitab siinses punktis voolanud vee vahetule avanemisele põhjaveest, samas kui punktis 2 oli õhutemperatuuri mõjul jahtunud vesi.

6. Vesi voolas oksti, lehti ja sammaldunud kive täis sängis:

7. Kangru talu õue servas muutuvad jõe kaldal laugeks ja läbivad lehtpuusalu, kus säng oli ebamäärasem ja vesi voolas mitme meetri laiuselt:

8. Veega täitunud, kuid väljavooluta lohk Kuie jõest lääne pool:

9. Allikas, millest sai Kuie jõgi lähte 21.04.2024. Seekordse vaatluse ajal eristus jõesängis laiend, aga sellise veetaseme juures ei saa aru, et laiendi põhjast vett juurde tuleb:

10. Allikalaiendist allavoolu lookles jõgi oru põhjas:

Järeldused: Kui 2024. aasta aprillikuse vaatluse põhjal sai Kuie jõe lähteks lugeda seekordses vaatluspunktis 9 oleva allika, sest toona ülesvoolu voolavat vett polnud, siis nüüd on võimalik jõe lähe viia 130 m ülesvoolu vaatluspunktis 4 oleva ajutise allikajärvikuni. Vaatlus toimus kõrgveeperioodil, kui lähedalasivas Tuhala Nõiakaevus oli veetase rakke servast vaid 30 cm sügavusel ning teadupärast on Nõiakaev viimasel kümnendil keenud vaid mõned päevad iga mõne aasta tagant. Samal ajal oli Tuhala jõe veetase Kuie kuiva jõeoru lähtes ca pool meetrit madalamal, kui oleks vaja ülevoolu tekkeks. Seega on võimalik, et Kuie jõe lähe võib veelgi kõrgemate veetasemete korral olla veelgi kaugemal ülesvoolu ning jõe osaks saaks lugeda ka seekordsel vaatlusel seisva veega olnud veesilma maantee all, ilma et jõkke voolaks sisse Tuhala jõe vesi. Kuni sellist olukorda ei ole vaatlusega kinnitatud, tuleb aga jõe sobivaks lähteks lugeda sel korral vaadeldut.